

Op verzoek van de landelijke commissie biologische glasteelten van LTO is rassenonderzoek verricht bij komkommer in de voorjaarsteelt. Aan de Nederlandse veredelingsbedrijven werd gevraagd naar rassen die zij geschikt achten voor de biologisch teelt. Dit leverde een serie op van zeven rassen.

Komkommer: het rassenoverzicht

Rassen beoordeeld op bruikbaarheid voor biologische voorjaarsteelt

En van de beschikbaar gestelde rassen bleek bij nader inzien niet gevoerd te zullen worden. Van een ander ras gaf het desbetreffende veredelingsbedrijf aan dat zaai pas na half januari mogelijk is. Omdat de proeven toen al gezaaid waren kon dit ras niet meegenomen worden in de vergelijking. De twee betreffende rassen worden in dit overzicht buiten beschouwing gelaten. Armada en Aviance werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd. De productiewaarnemingen werden gedaan door de telers die de proef op hun bedrijf hadden.

Uit eerder onderzoek naar smaak uitgevoerd, bij zowel biologisch- als regulier geteelde komkommers, blijken de verschillen tussen rassen bijzonder klein.

Andere factoren, zoals bewaarcondities, kunnen wel tot duidelijke verschillen leiden. Om deze reden is de smaak in dit rassenonderzoek niet bepaald. De beoordelingscijfers kwamen tot stand door de medewerking van telers, veredelingsbedrijven en afzetorganisaties. De houdbaarheidsproeven werden in Naaldwijk uitgevoerd.

Rasbeschrijvingen

Euphoria (Rijk Zwaan) geeft stamvruchten die redelijk van vorm zijn en goed van kleur en lengte. Het gebruikswaardecijfer is net voldoende. De rankvruchten zijn goed van vorm

en kleur, maar over het algemeen wel wat kort, soms te kort. Dit wordt weerspiegeld in het gebruikswaardecijfer dat soms negatief is. De productie ligt rond het proefgemiddelde, de vruchten zijn wat licht van gewicht. De stamvruchten zijn vrij goed houdbaar, de rankvruchten zijn prima houdbaar. Het ras bezit geen resistentie tegen meeldauw.

Enigma (Rijk Zwaan) heeft stamvruchten die redelijk van vorm zijn, de kleur en lengte zijn goed en ook het gebruikswaardecijfer valt positief uit. De rankvruchten zijn goed van vorm en kleur en iets kort. De gebruikswaarde is redelijk. De productie van de zware vruchten blijft bij het 10 kilo niveau wat achter bij die van de andere rassen, maar het ras lijkt voldoende uithoudingsvermogen te hebben. De houdbaarheid van de rankvruchten is aan de krappe kant. Dit ras heeft een mate van meeldauwresistentie en wordt voor plantingen vanaf half januari geadviseerd.

Ladner (Rijk Zwaan) heeft mooi gevormde stamvruchten die goed van kleur en lengte zijn. Ook de rankkommers zijn goed van vorm en kleur, maar deze vruchten zijn lang. Toch is het gebruikswaardecijfer één van de betere. Het ras geeft zware vruchten en komt snel tot een goede productie; ook aan de eindstreep eindigt dit ras

op één. De houdbaarheid van zowel de stam- als de rankvruchten stelt iets teleur. Het ras bezit een mate van resistentie tegen meeldauw.

BS 1002 (Bruinsma) is aan de stam mooi van vorm, donker van kleur en goed van lengte. De gebruikswaarde is dan ook prima. De rankvruchten zijn minder van vorm, licht van kleur en iets aan de korte kant. Hier vallen de gebruikswaardecijfers negatief uit. De kiloproductie is magertjes evenals die in stuks. Wat houdbaarheid betreft scoort dit ras hoge ogen. Het ras, dat een mate van meeldauwresistentie bezit, wordt geadviseerd voor zaai vanaf 15 december.

BS 813 (Bruinsma) krijgt aan de stam een zeer matige beoordeling wat betreft vorm, met opmerkingen over de geribtheid. Opvallend is de lichte vruchtkleur. De lengte is goed maar de gebruikswaarde is steeds onvoldoende. De rankvruchten zijn redelijk van vorm, ook licht van kleur en wisselend van lengte. Ook hier is het gebruikswaardecijfer onvoldoende. De stuksproductie is prima, door het wat lage gemiddeld vruchtgewicht is de kiloproductie slechts gemiddeld. De houdbaarheid van zowel stam- als rankvruchten schiet tekort en de laatstgenoemde zijn gevoelig voor ingedroogde nekken. Het ras is vatbaar voor meeldauw.

Armada (Rijk Zwaan) heeft een redelijke vorm aan de stam, de kleur en lengte zijn goed. Het ras krijgt dan ook een ruime voldoende als gebruikswaarde. De rankvruchten zijn wisselend van vorm, ze zijn een enkele keer wat licht van kleur en de lengte varieert. Het gebruikswaardecijfer is dan ook vaker net onder dan boven de maat. De productie

ligt op een goed niveau. De stamvruchten zijn prima houdbaar, de rankvruchten zijn goed houdbaar. Het ras heeft géén resistentie tegen meeldauw.

Aviance (Rijk Zwaan) geeft erg mooi gevormde stamvruchten, die donker van kleur zijn en ook de lengte is goed. Dit resulteert in uitstekende gebruiks-

waardecijfers. De hoogte van de cijfers gegeven voor de vorm van de rankvruchten is wisselend. Verder zijn ze goed van kleur en lengte. Over het algemeen valt de gebruikswaarde positief uit. Wat productie betreft is dit ras een middenmoter. De houdbaarheid is goed. Dit ras is er één met een mate van meeldauwresistentie. ■

Samenvatting van de beoordelingen in cijfers en houdbaarheidsgegevens*

ras	vorm	kleur	lengte	gebruikswaarde	dagen tot stadium 6
Euphoria	6.2	6.6	6.7	6.0	19.2
Enigma	6.2	6.5	6.7	6.2	17.8
Ladner	6.4	6.5	7.2	6.3	17.2
BS 1002	6.2	6.5	6.7	6.1	20.0
BS 813	5.9	6.0	6.7	5.6	16.8
Armada	6.2	6.5	6.8	6.1	19.8
Aviance	6.4	6.8	6.9	6.4	19.6

* Een hoger cijfer betekent beter van vorm, donkerder van kleur, langer, een betere gebruikswaarde en meer dagen tot stadium 6 (nog net verkoopbaar).

Bvd/Kim Trouwborst

Meeldauw- en productiegegevens**

klasse 1& 2				
ras	meeldauw	gvg	st/m ²	st/m ²
		kort	kort	lang
Euphoria	+	409	23.3	38.7
Enigma	+	425	20.9	36.7
Ladner	+	427	24.6	38.7
BS 1002	+	420	21.6	34.9
BS 813	-	408	24.3	38.0
Armada	-	414	24.4	37.9
Aviance	+	410	23.3	37.0

** Rassen volledig vatbaar voor echte meeldauw worden aangegeven met '-'; rassen met een mate van resistentie met '+'.
Gvg = gemiddeld vruchtgewicht in gram.
De productiegegevens 'kort' zijn afkomstig van 4 bedrijven op het niveau van een korte voorjaarsteelt, 'lang' van 3 bedrijven die een lange teelt realiseerden.

Als een goede productie en kwaliteit gekoppeld kan worden aan een mate van meeldauw-resistentie dan komt het ideale ras voor de biologische teelt in beeld.

Ladner voldoet aan een aantal van deze wensen: goede productie, goede vruchtkwaliteit en een mate van resistentie. Er zijn wat kleine minpuntjes: de houdbaarheid valt wat tegen en de rankvruchten zijn wat lang.

Aviance heeft een mate van meeldauwresistentie, over het algemeen goede vruchteigenschappen en houdbaarheid. De productie is redelijk.

Enigma heeft een mate van meeldauwresistentie en is wat productie betreft een wat trage starter, maar komt later redelijk mee. De vruchtkwaliteit is redelijk. De houdbaarheid kon beter.

Armada heeft een goed productie en redelijke vruchtkenmerken. Een minpunt van dit ras is iets wat zeker niet onbelangrijk is bij de biologische teelt: geen resistentie tegen meeldauw.

De rassen *Euphoria*, *BS 1002* en *BS 813* worden door de betreffende veredelingsbedrijven niet geadviseerd voor een biologische teelt.